

Tiesos Draugas Ekstra Nr. 103

LEBBS naujienos

2017 m. spalio – lapkritis

**„Jei laikysitės mano mokslo, jūs iš tikro būsite mano mokiniai;
jūs pažinsite tiesą ir tiesa padarys jus laisvus.“ Jn 8,31-32**

Tiesos Draugas Ekstra yra Lietuvos evangelikų baptistų bendruomenių sąjungos leidinys, platinamas elektroniniu paštu, skirtas apžvelgti mūsų bendrijos įvykius, naujienas, spausdinti aktualius straipsnius bei esė.

Šiame numeryje:

Vaisiniai drabužiai

Evangelikalai – Reformacijos plėtros vaisius

EBF maldos kalendorius

Vaisiniai drabužiai

Rudenį stengiamės pasirengti žiemai. Dabar tai nėra labai sudėtinga ypač maisto atžvilgiu, nes ir žiemą galima nusipirkti visko, ką vasara užaugina. Bet žiemą reikia ne tik valgyti, bet ir šilčiau apsirengti, apsiauti, reikia šildyti būstą. Apie tai verta pagalvoti rudenį. Ir aš norėčiau šiandien kalbėti apie drabužius.

Neseniai išgirdau apie naujovišką audinį drabužiams – ne žiemai, bet labai įdomų tuo, iš ko jis padarytas. Italijoje vyko mados šou ir visos manekenės demonstravo apelsinines sukneles. Jos buvo pasiūtos iš perdirbtų apelsinų žievių. Reklama skelbė, kad jos labai lengvos, švelnios, malonios, tik kol kas dar labai brangios.

Kodėl aš pasakoju čia apie tokius dalykus? O todėl, kad tuo pačiu metu savo kasdienių skaitinių knygelėje perskaičiau apie apaštalo Pauliaus siūlytą patiemis pirmiesiems krikščionims Europoje drabužį, tinkamą vasarai, žiemai, visiems metų laikams ir net bet kokiam klimatui. Tuoju perskaitysiu tą vietą iš Laiško kolasiečiams 3,12-15:

Taigi jūs, Dievo išrinktieji, šventieji ir numylėtiniai, apsilvilkite nuoširdžiu gailėstingumu, gerumu, nuolankumu, romumu ir kantrumu. Būkite vieni

kitiems pakantūs ir atleiskite vieni kitiems, jei vienas prieš kitą turite skundą. Kaip Viešpats jums atleido, taip ir jūs atleiskite. Viršum viso šito tebūna meilė, kuri yra tobulumo raištis. Jūsų širdyse teviešpatauja Kristaus ramybė, į kurią esate pašaukti viename kūne. Būkite dėkingi!

Tikriausiai esate skaitę ir girdėję šią vietą ne kartą. O kuo apaštalas liepia apsivilkti tiems Dievo išrinktiesiems, šventiesiems ir numylėtiniams, kurie esame ir mes? Kas yra „gailestingumas, gerumas, nuolankumas, romumas ir kantrybė“? Ar prisimenate, kur dar apie juos kalbama? Taip, Laiške galatams 5,22. Juk tai vaisiai – Dvasios vaisiai. Ar tikrai apaštalas liepia apsirengti Dvasios vaisiais – rūbais iš vaisių?

Taip, bet tų drabužių neįmanoma pačiam pasigaminti ar iš ko nors pasisiūti, kad ir labai stengiantis, kaip gaminant tuos iš apelsinų žievių. Juos reikia gauti iš Dievo Dvasios, Ji juos užaugina ir mus jais aprenčia.

O kodėl jie reikalingi? Ar nebūna taip, kad sutikus priešišškai tau nusiteikusį asmenį, į tave padvelkia šalčiu? Net ir iš sesers ar brolio bažnyčioje gali išgirsti, o gal ir pats pasakai ar padarai ką nors, kas tavo artimą sušaldo. Kaip artimą ir tave sušildyti? Galima padaryti, kas priklauso nuo tavęs. Gal atsiprašyti, o gal atleisti? O kad tokio šalčio neatsirastų, reikia vilkėti vaisinį – Dvasios vaisių – drabužį. Tie drabužiai saugos nuo išdidumo šalčio, nuo abejingumo žvarbos, nuo nuoskaudos karštligės, nuo priekaištų liūtis ir pykčio žaibų, juos nešiodamas nebijosi jokių oro permainų, kurių gali sulaukti iš kitų, ir nesusaldysi nejautrumu ar nenusvilinsi nesusivaldymo karščiu nė vieno kito.

Dvasios vaisių rūbai tinka visur ir visada. Jie nesusidėvi, neišeina iš mados, nors kartais būna laikotarpiai, kai žmonės ima jų nebevertinti. Tačiau gali būti ir taip, kad juos nešiojame ne nuolat. Gal vilkime jais tik sekmadieniais, o išėję po pamaldų į gatvę juos paslepame po kitais rūbais? O gal namie kartais pamirštame, kur juos padėjome, ir imame ieškoti kaip kažkur dingusio mobilaus telefono? Tada reikėtų eiti ir pasiklausti, kur jie yra, pas jų Kūrėją. O Jis padės prisiminti, į kurią kampa juos nusviedėme, kai su kuo nors dėl ko nors susipykome ir užmiršome susitaikyti, ar pradėjome skaičiuoti, kiek ir kas mus nuskriaudė, kas mūsų nemyli, ar nesieltgia, kaip mes norėtume. O gal tiesiog pakabinome juos spintoje ir manome, kad turime. Bet nenešiojami jie nepadedą.

„Taigi jūs, Dievo išrinktieji, šventieji ir numylėtiniai, apsivilkite nuoširdžiu gailestingumu, gerumu, nuolankumu, romumu ir kantrumu. Viršum viso šito tebūna meilė, kuri yra tobulumo raištis (arba skraistė). Jūsų širdyse teviešpatauja Kristaus ramybė, į kurią esate pašaukti viename kūne. Būkite dėkingi!“

Ruta Inkenaitė ✓

Mieli "Tiesos Draugo Ekstra" skaitytojai,

"Krikščionybės istorijos" tęsinį tikimės pateikti kitame numeryje, o dabar, pasauliui minint 500-ąsias Reformacijos metines, siūlome Jums ištrauką iš dr. Linos Toth pranešimo apie šiuolaikines evangeliškas bažnyčias, skaityto viešoje konferencijoje "Reformacija ir šiandiena" Šiauliuose 2017 m. spalio 14 d.

Evangelikalai - Reformacijos plėtros vaisius

2016-ųjų metų JAV prezidento rinkimų šokas sukėlė daugybę klausimų, tarp kurių vienas įdomiausių, bent jau man – didžiulis Trumpo kandidatūros palaikymas tarp baltaodžių, priklausančių, kaip dažnai buvo verčiama, 'evangeliskoms bažnyčioms' (dar kartais pavadinamų 'evangelikais'). Būtent ši rinkėjų grupė, galima teigti, užtikrino gana netikėtą Trumpo pergalę. Tuo pačiu metu dalis kitų JAV bažnyčių, taip pat save vadinančių 'evangeliskomis', negalėjo suvokti, kaip su krikščioniška, evangeliška sąžine galima balsuoti už tokį kandidatą, ir energingai agitavo prieš Trumpo kandidatūrą.

Angliškai ši rinkėjų grupė vadinama 'evangelicals'. Kartais lietuviškoje spaudoje šis terminas verčiamas 'krikščionys evangelikai', kartais – 'evangelikalai'. Problema kyla dėl skirtumo tarp vokiškos ir anglo-amerikietiškos terminų 'evangelikai', 'evangeliškos bažnyčios' vartosenos. Lietuviškame kontekste terminas 'evangelikai' žymi tradicines, Reformacijos bėgyje gimusias denominacijas. Šis terminas sietinas su žemyninėje Europoje gimusiu, dar Liuterio vartotu terminu 'Evangelische', kuris iš esmės reiškė 'ne katalikai', o protestantai. Ir šiandien didžiumoje žemyninės Europos 'evangelikai' reiškia būtent magisterinės Reformacijos lopšyje gimusias protestantiškas denominacijas. Tuo tarpu anglakalbiamame pasaulyje žodis 'Evangelical' išplito vėliau, kuomet per Europą ir Šiaurės Ameriką praūžė visa

serija prabudimų, suformavusių tam tikrą tapatybę, kurios įtakoje vėliau, XIX-XX a., gimė naujos denominacijos.

Taigi, turime du reiškinius, ir jiems apibūdinti lietuvių kalboje reikalingi du skirtingi žodžiai.¹ Pirma – tai evangelikai: Reformacijos lopšyje gimusios denominacijos, tokios kaip evangelikai reformatai, evangelikai liuteronai. Lietuvoje prie jų tradiciškai priskiriami ir evangelikai baptistai, nors jie natūraliai priklausytų antrajai grupei. O antroji grupė, kuriai reikalingas kitas terminas – tai skirtingas denominacijas apimantis judėjimas, kuriam šiandien priskiriamos tokios įvairios denominacijos kaip Pietų Amerikos sekmininkai, Afrikos baptistai ir nazarėnai, Azijos charizminės bendruomenės, dalis anglikonų bažnyčios (vadinamoji 'žemoji', evangeliška anglikonų bažnyčia), Vokietijos menonitai, Šiaurės Amerikos fundamentalistinės bendruomenės, o taip pat įvairiausios nepriklausomos bendruomenės, vadinamosios 'etninės bažnyčios' (Rumunijos baptistai Austrijoje, afrikietiškos bendruomenės Britanijoje, etc), bei dalis naujausių krikščionybės išraiškų, tokių kaip namų bažnyčios, kavinėse ar baruose besirenkančios bendruomenės.

Kol nesuradome geresnio žodžio, ši grupė gali būti vadinama, 'evangelikalais'. Terminas lietuviškai skamba negrabiai, bet ką daryti? Kartais jį galima keisti į 'evangeliškas' (ne 'evangelikų!') bažnyčias,

¹ Rusakalbiamame pasaulyje skirtumas tarp šių dviejų fenomenų – 'Evangelische' ir 'Evangelical' – atsispindi dviejuose skirtinguose terminuose – 'евангелическая' ir 'евангелская' церковь. Pavyzdžiui, 'Евангелическо-лютеранская церковь' arba 'Евангелическо-Реформатская Церковь'; ir

'евангельская церковь' – tokios denominacijos kaip 'евангельские христиане баптисты', 'христиане веры евангельской', na, ir įvairios kitos, vėliau rusakalbiamame pasaulyje atsiradusios bažnyčių grupės.

bet kai reikia daiktavardžio, nelieka nieko kito, kaip tik kalbėti apie 'evangelikalus'. Kol kas, net ir konsultuojantis su kalbininkais, nepavyko rasti geresnio atitikmens. Gal kam skaitant kils gera mintis?

Evangelikalai yra dinamiška sparčiausiai auganti visuotinės bažnyčios dalis (nors daugiausia ne Vakarų pasaulio sąskaita). Globalinį jo mastą ir įvairovę atspindi tokie jo atstovai kaip Amerikos Billis Greimas ir Džois Maier, Argentinos Luis Palau, Didžiosios Britanijos Džonas Stotas, Nigerijos Sandei Adelaja ir Korėjos Deividas Jongi Čo – kai kam gal girdėti vardai.

Iki šiol vyrauja štai toks evangelikalų apibūdinimas, kurį pateikė škotų istorikas Davidas Bebbingtonas. Jis teigė, jog esama keturių evangelikalizmo akcentų:

- Atsigręžimas
- Aktyvizmas
- Biblijos autoritetas
- Kryžiaus aukos svarba.²

Apie šiuos bruožus kiek išsamiau:

a) Asmeniško atsigręžimo būtinybės pabrėžimas. Įsitikinimas, jog būtina asmeniškai įtikėti Kristų, 'atgimti iš aukšto' arba 'iš naujo', yra viena esminių evangelikalizmo temų. Gimti krikščioniu neįmanoma; juo būtina tapti, per atgailą ir suvokimą, jog iš mūsų nuodėmių mus gali išgelbėti, išteisinti ir naują gyvenimą dovanoti gali tik Kristus, ir tai įvyksta per atgailą ir tikėjimą. Būtent atsigręžimas žmogų padaro tikru krikščioniu. Šio atsigręžimo vaisius – dvasinė žmogaus transformacija – 'gimimas iš naujo'.

Štai vienas iš ankstyvų šio potyrio aprašymų Sempsono Staniforto biografijoje (šio įvykio metu – kareivio, o vėliau – vieno iš pirmųjų Veslio pamokslininkų):

"Kai tik pasilikau vienas, atsiklaupiau, ir pasiryžau tol šauktis Dievo ir grumtis su

*Dievu, tol neatsikelti, kol Jis manęs pasigailės. Kiek ilgai aš buvau toje agonijoje, negaliu pasakyti; bet kai pažvelgiau į dangų, pamačiau, kaip debesys atskleidžia ryškią šviesą, ir pamačiau Jėzų, kabantį ant kryžiaus. Tuo pačiu metu mano širdyje atsirado žodžiai: 'Tavo nuodėmės tau atleistos'. Mano grandinės nukrito, mano širdis tapo laisva. Visa mane slėgusi kaltė pradingo, ir mano siela buvo pripildyta žodžiais neapsakomos ramybės."*³

Čia matome įsitikinimą, jog būtinas aiškus krypties pakeitimas, atsidavimas Dievui. Taip atsirado tokios praktikos kaip kvietimas išeiti į priekį kaip atsigręžimo ženklas, taip pat kvietimas melstis 'nusidėjėlio (atgailos) malda', kai kuriose denominacijose tapę standartu.

b) Aktyvizmas. Jis natūraliai kyla iš atsivertimo, atsigręžimo patyrimo – patys tai išgyvenę, to paties trokštame kitiems. Anot vieno iškiliausių XIX a. Europos baptistų misionierių, Gerhardo Onkeno, "kiekvienas baptistas yra misionierius." Toks teiginys būtų būdingas daugeliui evangelikalų. Dažnai akcentuojama evangelizacinė veikla, nes laimėti žmonių sielas būtų svarbiausias tikslas, be kurio praktinė pagalba turi tik ribotą reikšmę. Socialinis aktyvizmas kartais būdavo, ir dabar kartais būna, įžanga į evangelijos paskelbimą, užsitarnaujant žmonių pasitikėjimą, o kartais pastatant juos į tokią padėtį, kad jiems nori nenori tenka išklausti evangelizacinės žinios. Antra vertus, būtent evangelikalai yra įkūrę daugybę socialinės misijos organizacijų – mokyklų, pirmosios pagalbos teikimo stočių, plaukiojančių misijos laivų.

c) Biblijos autoritetas. Trečiasis evangelikalizmo bruožas – atsidavimas ir noras paklusti Biblijai, išplaukiantis iš įsitikinimo, jog joje slypi visa dvasinė tiesa, kad ji atskleidžia tiesą apie išganymą. Žinoma, Šventojo Rašto svarbos atgaivinimas buvo Reformacijos vaisius, bet tarp evangelikalų Biblija turėjo ir tebeturi neginčijamą autoritetą kaip paties

² Bebbington, David W. *Evangelicalism in Modern Britain: A History from the 1730s to the 1980s*. London: Unwin Hyman, 1989, p. 5-17.

³ Telford, J. (ed.). *Wesley's Veterans*. Vol. 1 (London, be datos.), p. 74f.

Dievo įkvėptas vadovas **visoms** žmogaus gyvenimo sritims. Kaip būtent tas Raštas įkvėptas, ne visi evangelikalai sutaria – ar tai reiškia, jog kiekvienas žodis yra Dievo padiktuotas, ar Biblijos knygos yra ir Dievo, ir jas rašiusių žmonių darbas? Tačiau bet koku atveju Biblija suprantamas kaip centrinis krikščionio gyvenimo kelrodis, kurį būtina nuolat studijuoti, tiek asmeniškai, tiek bendruomenėje.

Kaip iliustraciją galima būtų pacituoti Gintauto Tautkaus, buvusio grupės Rondo lyderio (verta būtų pažvelgti ir į jo evangelikališko atsivertimo istoriją!), sukurtą giesmę:

*Biblijos Žodį brangiausia
Dėsiu širdin giliau
Dovaną Jėzaus švenčiausia
Myliu aš vis labiau...⁴*

d) Kryžiaus aukos svarba. Evangelikalams tai visų doktrinų pradžia ir kulminacija. Krikščionybės istorijoje būta skirtingų interpretacijų, kas būtent įvyko Jėzui mirštant ant kryžiaus: ar tai buvo žmonijos išpirka ir Dievo pergalė prieš šėtoną, maniusį, kad nužudžius Jėzų jam atiteks visas pasaulis? Ar tai pavyzdys, kurį Jėzus paliko savo sekėjams, kaip jų mokytojas? Evangelikalizmo požiūris šiuo atveju vieningas: Kristus mirė vietoje nuodėmingos žmonijos, kuri sukilo prieš Dievą ir tuo nusipelnė mirties. Šią mirties skolą savo savanoriška auka apmokėjo Kristus, ir tuo atvėrė visiems jį tikintiems kelią pas Dievą.

Evangelikalizmui kaip tradicijai didelę įtaką padarė ir iš esmės jį suformavo šie keli istoriniai momentai:

1. Protestantiškoji reformacija. Norėtusi pabrėžti, jog be vadinamosios Magisterinės Reformacijos būta ir Radikaliosios reformacijos. Tai anabaptistų judėjimas, kuris, kad ir kaip persekiotas ir katalikų, ir protestantų, iki šių dienų išlikęs:

⁴ “Biblijos žodį brangiausia” (žiūrėta 2017 m. rugsėjo 24 d.) Prieiga per internetą: <http://www.giesmes.lt/giesme/biblijos-zodi-brangiausia>

⁵ Birutė Žemaitytė, “Pietizmas Mazojoje Lietuvoje” (žiūrėta 2015 m. liepos 1 d). Prieiga per internetą: <http://www.mazoji-lietuva.lt/pietizmas-mazojoje-lietuvoje/>. Dar

tai tokios denominacijos, kaip menonitai, huteritai, amišai. Iš šio judėjimo evangelikalizmas parėmė mokinystės svarbos sampratą. O protestantizmo *sola Scriptura, sola fide* – vien Šventasis Raštas, vien tikėjimas’ – yra viena svarbiausių evangelikalizmo doktrinų, ir būtent jie neretai save laiko tikraisiais Protestantiškosios reformacijos vaikais.

2. Evangelišκών prabudimų judėjimas (XVIII-XIX a.). Būtent nuo XVIII amžiaus galima kalbėti apie evangelikalizmą kaip fenomeną. Pirmiausia tai buvo anglo-amerikietišrame pasaulyje vykę prabudimai, kuriuose svarbų vaidmenį turėjo tokie žmonės kaip Džonas ir Čarlzas Vesliai (metodizmo pradininkai), Džordžas Vitfildas, Džonatanas Edvardas. Žemyninėje Europoje ypač ryškiai išsiskiria XIX amžius, kurio metu didžiumą Europos, o taip pat ir Rusijai priklausančios Azijos paliečia prabudimai, per kuriuos gimsta pirmosios baptistų, evangelikų krikščionių bažnyčios. Mažoje Lietuvoje didelį vaidmenį turėjo tarp liuteronų išplitęs pietistinis dvasinio atsinaujinimo *surinkiminkų* prabudimas. Šie ‘surinkimai’ (gražus, bibliškas žodis!) vykdavo žmonių namuose, paprastai ne kaip alternatyva bažnytinėms pamaldoms, bet kaip gilesnis dvasinis gyvenimas, kuris nereikalavo formalių struktūrų ar dvasininkų. Jausmingai meldavosi ir daug giedodavo visi, o kalbėdavo Žodžio ‘sakytojai’ – paprasti žmonės be teologinio išsilavinimo, gerbiami dėl jų gebėjimo suprasti ir perteikti Biblijos žinią ‘su jausmu’ ir paprastai. Buvo vertinamas paprastumas, asmeniškasis ryšys su Jėzumi ir bendrystė su kitais tikinčiais. Šio prabudimo mastas buvo didžiulis: XIX a. bent 40% (!) Rytprūsių lietuvių lankydavosi surinkimuose.⁵

Būtent prabudimų metu susiformavo tokie evangelikalizmo bruožai kaip giesmių kūrimas ir giedojimas, modernusis misijų judėjimas, Biblijos draugijos, krikščioniškos socialinės reformos judėjimai,

įdomu tai, kad šis prabudimas taip ir neperžengė Rytprūsių sienos, nors būta ir ne vieno bandymo su misija skelbti Dievo Žodį Didžiosios Lietuvos lietuviams. Tai mums primena, koks svarbus yra bendras kultūrinis, religinis fonas, ir kaip skirtingai net ir ta pačia kalba kalbantys žmonės gali reaguoti į tą pačią skelbiamą Evangelijos žinią.

evangelizacijos sąvoka (tai pat ir masinės evangelizacijos praktika).

3. Na, o XX amžius atnešė dar du reiškinius, turėjusius didelės įtakos tolesniam evangelikalų formavimuisi. Vienas jų - tai vadinamoji fundamentalistų-modernistų kontroversija. Mūsų ji Lietuvoje tiesiogiai ne ką palietė, bet Jungtinėse Amerikos Valstijose būta didžiulio susipriešinimo tarp modernistų – teigusių, jog krikščioniškas doktrinas ir Biblijos teiginius būtina peržiūrėti šiuolaikinio mokslo šviesoje, ir fundamentalistų – teigusių, jog Biblija pažodžiui deda paskutinį tašką visose diskusijose, ir jeigu mokslas atrodo prieštaraujantis Biblijai, tuomet klysta mokslas. Vienas iš ryškiausių šios kontroversijos pavyzdžių – iki šiol vykstantis ginčas dėl evoliucijos. Modernistai atstovauja liberaliajai krikščionybės pusei, o fundamentalistai tapo svarbiu, nors ir ne vieninteliu evangelikalizmo atstovu. Po II Pasaulinio karo Amerikos Valstijose susiformavo vadinamoji postfundamentalistų evangelikalų koalicija, kuri, kaip ir fundamentalistai, norėjo akcentuoti Bibliją kaip galutinę tiesą, bet taip pat teigė, jog krikščionys privalo nebijoti intelektualinių klausimų bei savo kultūros analizės. Būtent tokioje aplinkoje iškilo tokie tokie evangelikalizmo atstovai kaip Bilis Greimas, Džonas Stotas, Karlas Henris.

Be ginčų tarp fundamentalistų ir modernistų, XX amžius pasižymėjo ir kitu svarbiu reiškiniu: tai Dievo artumo ir galios patyrimo ieškojimas, krikštas Šventąja Dvasia bei Šventosios Dvasios dovanų praktikavimas. Čia kalbame apie sekmininkų judėjimą, o vėliau – charizminį atsinaujinimą. Sekmininkų judėjimo pradžia – JAV, 1906-ųjų metų Los Andželas, jo šaknys – metodizmo akcentuojamas krikščionio gyvenimo šventumas ir prabudimo susirinkimuose pradėtas praktikuoti kalbėjimas kitomis kalbomis, siejamas su Šventosios Dvasios krikštu. Judėjimas labai greitai ėmė plisti – pavyzdžiui., Lietuvoje pirmoji neoficiali bendruomenė Biržuose pradėjo gyvuoti jau 1912-ais metais.

⁶ Hutchinson, Mark; Wolffe, John. *A Short History of Global Evangelicalism*. Cambridge University Press, 2012, p. 21.

Kiek vėliau, septintajame praėjusio amžiaus dešimtmetyje, nusirito antroji sekmininkiškumo banga – vadinamasis charizminis (arba 'charizmatinis') judėjimas. Charizminis judėjimas, kaip ir sekmininkų, pasireiškė troškimu patirti Dievo artumą šlovinant; patirti Dvasios jėgą ir džiaugsmą. Nuo pirmosios bangos jis skyrėsi tuo, kad palietė įvairias denominacijas. Šio judėjimo būta ir tarp katalikų, ir baptistų, ir menonitų, ir liuteronų, nors toli gražu ne kiekvienoje šalyje.

Kadangi ilgą tradiciją turinčiose bendruomenėse tokie akcentai sukėlė nemažai įtampos ir konfliktų, nenuostabu, jog charizminis atsinaujinimas pagimdė nemažai naujų bendruomenių. Tam įtakos turėjo ir tai, kad nemaža dalis charizminio judėjimo pasižymėjo 'klestėjimo evangelija', kuriam tradiciniai evangelikalai dažnai smarkiai priešinosi. Šiandiniame pasaulyje sekmininkai ir charizmininkai yra vieni skaitlingiausių krikščionybės atstovų – vienas iš keturių krikščionių pasaulyje yra sekmininkiškos/charizmatiškos pakraipos. Tai ir pati sparčiausiai auganti krikščionybės srovė, ypač Afrikoje bei Pietų Amerikoje.

Tiek fundamentalizmas, tiek charizmatinė krikščionybė pritraukia ne tiek elitą, o eilinius tikinčiuosius, save laikančius mažiau privileijuotais, nevertinamais, dažnai ir neturtingais.⁶ Įdomus geografinis šių dviejų išraiškų išsidėstymas: fundamentalistų dauguma išlieka Šiaurės Amerikoje, o štai Azijoje, Afrikoje, Lotynų Amerikoje vyrauja sekmininkiškas/charizminis judėjimas.⁷

Šiandienėje Lietuvoje evangelikalai nėra skaitlingi:

- Tai jau minėti baptistai (Lietuvos evangelikų baptistų bendruomenių sąjunga bei nepriklausomos, po Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo įsteigtos bendruomenės);
- Sekmininkai (Evangelinio tikėjimo krikščionių (sekmininkų) bendrija bei jai nepriklausančios bendruomenės);

⁷ Ten pat, 22.

- Charizminio atsinaujinimo lopšyje gimusios bendruomenės, daugumą kurių Lietuvoje jungia Krikščionių bendrija Tikėjimo žodis, bei keletas nepriklausomų charizminių bendruomenių;
- Septintosios dienos adventistų bažnyčia;
- Lietuvos jungtinė metodistų bažnyčia;
- Laisvųjų krikščionių bažnyčia;
- Pavienės bendruomenės (kai kurios skaitlingos ir didesnės už denominacijas ar bendrijas!) bei namuose besirenkančios grupelės.

Palyginus su kitomis šalimis, ekumenija tarp šių įvairių evangelikališkų bendruomenių ganėtinai vangi, nors dalis jų gana aktyviai dalyvauja Lietuvos Biblijos draugijos, susikūrusios po Nepriklausomybės atkūrimo, veikloje. Įdomus faktas – nė viena Lietuvos evangelikališkoji denominacija neįeina į pasaulinį Evangelikų Aliansą ar Europos Evangelikų Aliansą.

Dar 1989 metais teologas Johnas Kentas uždavė klausimą, ar terminas 'evangelikalas' nėra tapęs pernelyg platus, kad būtų prasmingas vartoti.⁸ Lietuviškų evangelikališkų bažnyčių įvairovė ir vangi ekumenija tarp šių bendruomenių irgi

skatina užduoti tą patį klausimą. Grįžtant prie to paveikslo, nuo kurio pradėjome: kaip gali būti, kad vieni evangelikalai yra įsitikinę, jog Trumpas puikiai atspindi evangelikalų interesus, o kiti evangelikalai yra absoliučiai pasibaisėję tokiu teiginiu? Būtent po Trumpo rinkimų Jungtinėse Amerikos Valstijose, o ir kitur, klausimas, ar 'evangelikalai' tebėra prasmingas terminas, suskambo ypač garsiai. Ganėtinai didelė dalis teologų, pastorių bei paprastų tikinčiųjų ėmė jo vengti kaip 'sugadinto', reikalaujančio pernelyg daug paaiškinimų, nors atitikmenų jam tebeieškoma.

Kita vertus, daliai evangelikalų gaila atsisakyti šio žodžio jau vien dėl jo šaknies, kalbančios apie Evangeliją, o ir turtingos istorijos. Tad lieka klausimas – jeigu norime save vadinti 'evangeliškomis' bendruomenėmis ar 'evangelikalais', kaip tas evangeliškumas atrodys žmonėms, stebintiems mūsų ir mūsų bendruomenių gyvenimą ir misiją? Kaip tas Evangelijos Žodis tarp mūsų taps kūnu? Kokia Evangelija tikėsime ir kaip ją pristatysime, kai mūsų klaus apie mumyse gyvenančią viltį? Ne terminai, o būtent evangeliškumo realumas gyvenime apspręs, kas yra tikros 'evangeliškos', 'evangelikališkos' bažnyčios šiandien ir rytoj.

Lina Toth ✓

Europos Baptistų Federacijos (EBF) maldos kalendorius

Spalio 30 – lapkričio 5 meldžiamės už:

Škotijos baptistų sąjungą

Bendruomenių skaičius:	168
Bendras narių skaičius:	11 200
Generalinis direktorius:	Alan Donaldson

⁸ Kent, John. 'Evangelicals and Evangelicalism.' *Expository Times*, Nr. 101 (Oct 1989), p. 24-25.

Lapkričio 6-12 meldžiamės už:

Portugalijos baptistų konvenciją

Bendruomenių skaičius: 72
Bendras narių skaičius: 4 800
Prezidentas: Fernando Soares Loja

Lapkričio 13-19 meldžiamės už:

Olandijos baptistų bažnyčių sąjungą

Bendruomenių skaičius: 77
Bendras narių skaičius: 10 606
Prezidentas: Joeke van der Mei
Generalinis sekretorius: Albrecht Boerrigter

Lapkričio 20-26 meldžiamės už:

Lenkijos baptistų sąjungą

Bendruomenių skaičius: 86
Bendras narių skaičius: 5 000
Pirmininkas/Generalinis sekretorius: Mateusz Wichary

Lapkričio 27 – gruodžio 3 meldžiamės už:

Moldovos evangelikų krikščionių baptistų bažnyčių sąjungą

Bendruomenių skaičius: 482
Bendras narių skaičius: 19 578
Prezidentas: Ion Miron
Generalinis sekretorius: Nicolae Vozian

EBF maldos kalendorių bei išsamesnę informaciją apie maldos poreikius galite rasti Europos Baptistų Federacijos internetiniame puslapyje: <http://www.ebf.org>. ✓

*Straipsniai trumpinami ir redaguojami redakcijos nuožiūra. Redakcijos nuomonė ne visada sutampa su autorių nuomone.

*Jei norite atsisakyti naujienų, atsiųskite tuščią elektroninį laišką su žodeliu – NESIŪSTI.

© Lietuvos evangelikų baptistų bendruomenių sąjunga

El.paštas: office@baptist.lt

Mūsų sąskaita:

Lietuvos evangelikų baptistų bendruomenių sąjunga
Įmonės kodas: 192077697
AB SEB bankas, Banko kodas: 70440
Sąskaitos nr. LT79 7044 0600 0415 1925